

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

176

Datum	6 mei 2019
Steller vragen	Ad de Graaf & Marjolijn Eshuis
Over agendapunt	Commissievergadering M&S 9 mei, 4.2 Bespreking Brede Welzijnsorganisatie

Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

1. Proces: Kan het college de raad inzicht geven in hoe het proces om te komen tot visieontwikkeling voor de toekomst m.b.t. welzijnsopdracht in de gemeente heeft plaatsgevonden?
  - a) Wat is de vraagstelling bij het begin van dit traject geweest?

Antwoord:

De start van dit traject ligt in 2015, toen de gemeenten door de decentralisaties in het sociaal domein meer taken en verantwoordelijkheden kregen, met een kleiner budget. De veronderstelling was dat gemeenten beter in staat zijn de (nieuwe) taken integraal op te pakken, en meer in verbinding met de andere voorzieningen in de gemeente. Omdat te kunnen was er meer nodig dan het implementeren van de nieuwe taken en budgetten: de wens was om te transformeren. De gemeenteraad heeft in 2015 de Startnotitie Transformatie vastgesteld. In die startnotitie zijn vier bewegingen benoemd waarlangs deze transformatie vorm moest krijgen:

- Van categoriaal naar integraal
- Van curatief naar preventief
- Van 'zorgen voor' naar 'helpen zorgen dat'
- Van aanbodgericht naar vraaggericht

Met de inzichten die verkregen werden door het uitvoeren van de nieuwe taken en de wens om te transformeren in het achterhoofd werd steeds duidelijker dat er behoefte was aan het verstevigen van 'de voorkant'. Alleen dan is het mogelijk om de (geïndiceerde) ondersteuning af te schalen of aan te sluiten op vrij toegankelijk aanbod. Ook ontstond de wens om de ondersteuningsvraag anders te bekijken, namelijk meer integraal en vanuit de inwoner. Het feit dat de taken uitgevoerd moeten worden met minder budget dan het Rijk te besteden had versterkt de wens om ondersteuningsvragen, daar waar mogelijk, door het voorliggende veld op te laten pakken. Om dit te kunnen realiseren is noodzakelijk dat het voorliggende veld onderdeel uitmaakt van de weging/beoordeling van vragen. Deze twee 'noden' zijn ontwikkelingen an sich die in de loop der jaren steeds duidelijker vorm hebben gekregen.

De Pilot Prestatiedenken (2016/2017) is gestart om de versteviging aan de voorkant te realiseren. De partijen MEE, Kwadraad en Voor Elkaar maakten onderdeel uit van deze pilot. Deze partijen werden allemaal gesubsidieerd (dus niet ingekocht) en bieden vrij toegankelijke ondersteuning aan kwetsbare inwoners. Alle drie de partijen dragen bij aan een aantal resultaten. In een opdrachtdocument heeft het college destijds de effecten benoemd waar deze partijen gezamenlijk een bijdrage aan leveren (gebaseerd op de hoofddoelen die raad heeft benoemd in de Strategische visie op monitoring van het Sociaal Domein (2016). Dit zijn:

- Inwoners zijn zelfredzaam, participeren naar vermogen in de samenleving en houden zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven
- Inwoners leven gezond en veilig
- Inwoners kunnen zich maximaal ontwikkelen en doen mee in de samenleving
- Inwoners kunnen terugvallen op hun sociale omgeving en voelen zich daarin veilig

Deze effecten zijn daarna doorvertaald naar de monitor sociaal domein, én het nieuwe Beleidsplan Sociaal Domein 2018.

De pilot had tot doel om de partijen gezamenlijk verantwoordelijk te maken voor de activiteiten die in Voorschoten worden georganiseerd om de gewenste effecten te bereiken (coördinatie op het aanbod door middel van overzicht en afstemming). Het benoemen van gezamenlijke, meetbare, prestaties had bovendien tot doel om het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap te verbeteren. Alle partijen kennen namelijk een afzonderlijke subsidierelatie met de gemeente, waardoor het als opdrachtgever moeilijk is om sturing te geven op de effecten die je wenst. Onderdeel van de pilot was de vraag *hoe* deze partijen zich organiseren om de beste en meest effectieve resultaten te bereiken.

De pilot heeft bijna twee jaar geduurd en is een intensief traject geweest, waarin de drie deelnemende partijen veel van elkaar hebben geleerd, maar waarin ook duidelijk is geworden dat vergaande samenwerking niet vanzelf tot stand komt wanneer belangen van verschillende organisaties meespelen. De belangrijkste les die is geleerd uit de pilot is dat op uitvoering de samenwerking is verbeterd, maar dat, om daadwerkelijk een ontwikkeling door te maken naar 1 organisatie(vorm) sturing en regie vanuit de gemeente nodig is.

De wens om het voorliggende veld onderdeel uit te laten maken van de afweging van ondersteuning bestaat nog steeds. De Pilot Prestatiedenken heeft niet geresulteerd in 1 organisatie(vorm) die voor deelname kon zorgen, dus zijn in 2018 alle betrokken organisaties aangesloten bij het Multi Disciplinair Overleg (MDO). Deze wijze van organiseren vraagt op dit moment inzet van verschillende organisaties om een aantal disciplines mee te laten denken bij multi problem casuïstiek. Door deelname van 'de voorkant' bij de afweging van een ondersteuningsvraag wordt beoogd om meer in te zetten op preventie, meer af te kunnen schalen en te normaliseren. Om dit efficiënt te realiseren is het nodig dat er:

- Één professionele partner is, die de verbinding vormt tussen formele en informele ondersteuning
- Van versnippering bij verschillende partners wordt gekomen tot één partner (beter sturing mogelijk vanuit gemeente)
- Er coördinatie en regie is op al het aanbod in de 0de lijn

Om dit te realiseren zijn de verschillende behoeften geborgd in het Beleidsplan Sociaal Domein wat door de raad is vastgesteld in 2018. Naast inhoudelijke kaders is ook vastgelegd hoe daar vanuit de gemeente aan wordt gewerkt. In onderstaande tabel zijn de vastgestelde kaders opgenomen.

Beleidsplan sociaal domein (2018)	
Vastgesteld door de gemeenteraad	
Kader - visie	
Kader – vijf hoofddoelen:	
1. Inwoners zijn zelfredzaam	4. Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning
2. Inwoners groeien gezond & veilig op	5. Inwoners krijgen de juiste ondersteuning op tijd
3. Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie	
Kader – hoe gaan we dat bereiken:	
1. De BWO speelt een belangrijke rol in het netwerk van zorg en ondersteuning	4. De BWO is coördinator op de 0 ^{de} lijn en verbinding met de 1 ^{ste} lijn
2. De toegang tot voorzieningen is voor iedereen vindbaar en bereikbaar	5. Coördinatie en toegang tot de 2 ^{de} lijn ligt bij de gemeente
3. Er is sprake van integrale, heldere, laagdrempelige en gedegen toegang tot algemene en maatwerkvoorzieningen	

- b) Welke disciplines, organisaties en deskundigen zijn vanaf het begin (wanneer precies?) betrokken geweest in het nadenken over de toekomst van de welzijnsopdracht? Kunt u de keuze daarvoor toelichten?
- c) Welke disciplines, organisaties en deskundigen zijn vanaf een later moment (wanneer precies?) betrokken geweest in het nadenken over de toekomst van de welzijnsopdracht? Kunt u de keuze daarvoor toelichten?
- d) Kunt u in grote lijnen aangeven wat er sinds de start van het proces met de inbreng van betrokken disciplines, organisaties en deskundigen gedaan?

Antwoord:

Het is lastig om exact aan te geven welke partijen in de afgelopen periode wanneer betrokken zijn geweest bij de visieontwikkeling. Met name doordat de wens om te transformeren al lang gedeeld en gedragen wordt, maar de wijze waarop dat moet gebeuren door de jaren heen gevormd is. Bovendien

zijn in die periode verschillende 'neven' ontwikkelingen mede van invloed op deze visie. Voorbeelden hiervan zijn een nieuw subsidiebeleid en taakstellingen op subsidies. Een heel recent voorbeeld is de verandering van de inkoop van specialistische jeugdhulp in H10 verband, welke om veranderingen vraagt in de samenstelling van het CJG.

MEE en Kwadraad zijn als deelnemer aan de Pilot Prestatiedenken zeer intensief betrokken bij de ontwikkelingen en visievorming richting meer samenwerking in het voorliggende veld. De Pilot Prestatiedenken was de eerste proeftuin waar de disciplines van het van oudsher welzijnswerk, maatschappelijk werk en de cliëntondersteuning door MEE samen zijn gevoegd om te zoeken naar overeenkomsten in de prestaties die alle organisaties leveren aan bijvoorbeeld de zelfredzaamheid van inwoners. In de praktijk bleek uit die pilot dat er zeer veel raakvlakken en soms ook overlap zit in het aanbod dat geleverd wordt. Ten opzichte van de opdracht aan de brede welzijnsorganisatie nu, is aan die samenwerking het jeugd- en jongerenwerk toegevoegd en is de ondersteuning verbreed van volwassenen naar 0-100. De belangrijkste reden hiervoor is dat in 2016 de mate van samenwerking binnen de 18+ aan de ene kant en de 18- aan de andere kant sterkt verschilde. Voor 18- was toen net een CJG ingericht waarin partijen als een netwerk samenwerkten, en voor de doelgroep 18+ was er eigenlijk nog helemaal geen sprake van (vergaande) samenwerking. De wens was om eerst een impuls aan het 18+ netwerk te geven, zodat de verschillen minder groot waren. In de praktijk werd duidelijk dat de knip in doelgroepen vaak leidt tot dubbele afwegingen en betrokkenheid van partijen. Het uitvoeren van 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur wordt bemoeilijkt.

- e) Kunt u de beweegredenen inzichtelijk maken voor de keuze van Voor Elkaar als preferente partner voor de gemeente voor de inrichting en uitvoering van de Brede Welzijnsorganisatie?

Antwoord:

Allereerst is het goed om toe te lichten waarom er voor is gekozen om een partner aan te wijzen:

- Met het aanwijzen van één preferente partij is mede verantwoordelijkheid voor het realiseren van de BWO bij een partij die ook daadwerkelijk bij de uitvoering betrokken is. Er wordt gekozen voor een lokale partij met kennis van de inwoners en de (informele) netwerken in het dorp. Deze kennis maakt het mogelijk om in de uitvoering aan te sluiten bij lokale behoeften.
- Met het inrichten van de BWO worden een aantal disciplines uit de 1ste lijns ondersteuning gebundeld. Het betreft onder andere maatschappelijk werk, consulenten MEE, Jeugd- en jongerenwerk en welzijnswerk. Deze kennis en expertise is op dit moment belegd bij verschillende organisaties, maar wordt verenigd binnen de BWO. De leidende rol en positie in de vorming van dit team wordt bij Voorschoten Voor Elkaar belegd.

Gezien de opgave om juist de verbinding te maken tussen de formele en informele ondersteuning en dus de samenwerking op te zoeken met alle lokale initiatieven heeft het de voorkeur om ook een lokale partij die rol te geven. Voorschoten Voor Elkaar heeft de afgelopen jaren niet stilgezeten als het gaat om haar imago, stevigheid en positie. Voorbeelden hiervan zijn de veelbelovende start van Welzijn op recept in samenwerking met de huisartsen, deelname aan 'De Zorgtafel Voorschoten', een integraal overleg met de verschillende buurthuizen in Voorschoten en deelname aan het Multi Disciplinair Overleg¹.

In april 2018 is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd door Bosman & Vos om te onderzoeken of Stichting Voorschoten Voor Elkaar in staat is om een brede welzijnsorganisatie op te zetten.

2. Tijdspad

- a) Klopt het dat de raad over dit traject allereerst op vrijdag 25 januari jl., tijdens een bijeenkomst in het Vliethuis is geïnformeerd?
- b) Heeft het college overwogen om de raad bij het begin van het traject te betrekken? Zo nee, waarom niet?

¹ Het Multi Disciplinair Overleg is een overleg van gemeentelijke consulenten en sociaal (maatschappelijk) werkers. Het overleg heeft een aantal functies:

1. Ontwikkeling van het netwerkteam (integraal, gebiedsgericht en zelf organiserend).
2. Kennisuitwisseling rondom casuïstiek 0de, 1ste en 2de lijn zorg en ondersteuning, delen van elkaars expertise.
3. Ontwikkeling, toetsing en evaluatie van procedures en werkafspraken in de trajecten van signaal-aanmelding-indicatie-verstrekking.
4. Collegiale consultatie voor lopende casuïstiek (anoniem); o.a. onderbouwing HART-WET-EURO, voorbereiding op mogelijke 'escalatie'.

Antwoord:

De raad is vanuit haar rol als kaderstellend orgaan betrokken. Het college heeft vanuit haar bevoegdheid invulling gegeven aan de uitvoering en de raad regelmatig geïnformeerd. De komende periode heeft de raad nog beslissingsbevoegdheid over het subsidiebeleid (waar welzijn een onderdeel van uit maakt) en de begroting.

In december 2018 is door het college besloten om Voorschoten Voor Elkaar aan te wijzen als preferente partner. De raad is over dit besluit geïnformeerd middels een informatiebrief en op 25 januari 2019 heeft daar een gesprek over plaatsgevonden met de raadsleden. Het stopzetten van de subsidies met de drie grote partijen past in de koers die we zetten naar een brede welzijnsorganisatie. Daarnaast valt dit ook samen met het besluit om alle subsidierelaties per 1-1-2020 te beëindigen i.v.m. het nieuwe subsidiebeleid dat in 2019 wordt vastgesteld.

Ter verduidelijking gaat het bij MEE, Jeugd- en Jongerenwerk en Kwadraad om een subsidierelatie en niet om een inkooprelatie. Er is dus geen sprake van een contract. Curium en Cardea staan los van deze samenwerking. De zorg die daarvoor wordt ingekocht is een apart traject.

3. Kwaliteit dienstverlening

- a) Garantie kwaliteit dienstverlening: Hoe kijkt het college aan tegen de risico's die kunnen ontstaan als gevolg van mogelijk vertrek van deskundigen bij de genoemde organisaties? Dit mede in het kader van het borgen van de kwaliteit van de dienstverlening. Wat is de aanpak van het college om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen?

Antwoord:

Het college geeft hierbij aan dat het om de medewerkers gaat van Jeugd- en Jongerenwerk, MEE en Kwadraad. Met alle medewerkers zijn gesprekken gevoerd of zij interesse hebben in een plek in de nieuwe brede welzijnsorganisatie. In deze gesprekken is onder andere aandacht voor profiel, expertise en arbeidsvoorwaarden. Inmiddels is duidelijk dat er medewerkers van Kwadraad en Jeugd- en Jongerenwerk over gaan naar de BWO. Met het jeugd- en jongerenwerk zijn bovendien afspraken gemaakt over het huidige subsidiejaar. Wij zijn overeengekomen om de samenwerking van beide kanten vanaf 1 juli 2019 te beëindigen. 1 van de medewerkers gaat over naar de nieuwe welzijnsorganisatie. Daarnaast werft Voorschoten Voor Elkaar een nieuwe sociaal werker jeugd die voor 1 juli kan starten.

Alle medewerkers hebben een dienstverband (vast of tijdelijk) bij de moederorganisatie en alle organisaties kunnen de huidige medewerkers bij andere gemeenten onderbrengen.

Daarnaast zijn er met de huidige CJG medewerkers afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn:

1. Meedenken over borging van continuïteit en kwaliteit.
2. Samen in kaart brengen wachtlijsten
3. Gemeente verduidelijkt rol Curium en Cardea en Jeugd Gezondheidszorg

De raad heeft een afschrift ontvangen van de schriftelijke reactie van het college op de brieven die zijn gestuurd door de managers van het CJG en een aantal medewerkers van het CJG.

- b) Belang kwalitatief goede intake: Deskundigen geven aan dat een goede diagnosestelling en doorgeleiding naar de juiste professional aan het begin van een hulpverleningstraject cruciaal is om de hulpvraag van cliënten goed en zo direct mogelijk te beantwoorden. Dit voorkomt dat cliënten een traject starten, waarvan later blijkt dat dit niet het juiste traject was. Dat is nadelig voor de cliënt en het brengt onnodig kosten met zich mee. Het onderstreept het belang van een kwalitatief goede intake door een professioneel die inhoudelijk goed en breed is onderlegd. Hoe kijkt het college hiertegen aan? Hoe wordt de intake van cliënten met een hulpvraag (maatschappelijke welzijn & specialistische zorg) in de toekomst in Voorschoten geregeld?

Antwoord:

Het belang van een kwalitatief goede intake wordt gedeeld. Op dit moment geldt een huidige werkwijze voor het eerste contact via het telefonisch loket, en de aanmeldroute bij het CJG. In werkgroepen waar huidige medewerkers aan deelnemen wordt nagedacht over het vervolg en de invulling van het telefonisch loket bij de BWO en de nieuwe aanmeldroute voor 0 - 100.